

14. Misbrugsfri afdelinger på de socialpsykiatriske bocentre (2009-60654)

Socialudvalget skal tage stilling til en ændring i forhold til beslutning fra august 2004 om etablering af misbrugsfri boenheder på de socialpsykiatriske bocentre.

INDSTILLING OG Beslutning

Socialforvaltningen indstiller,

1. at Socialudvalget godkender, at de misbrugsfri enheder på bocentrene omdannes til narkofri boenheder i takt med at bocentrene moderniseres.
2. at Socialudvalget godkender, at den misbrugsfri enhed på Sundbygård allerede nu omdannes til en narkofri enhed.

Problemstilling

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget vedtog på sit møde den 4. august 2004 (FAU 384/2004), at der skulle etableres misbrugsfri boenheder på de socialpsykiatriske bocentre Sundbygård, Hedelund og Lindegården. Baggrunden var et ønske om, at der inden for de eksisterende rammer blev skabt en model for, hvordan man kan separere beboere med misbrug og beboere, der ikke ønsker at leve med misbrug. Dette har været relevant så længe bocentrene består af små værelser uden eget badeværelse og køkken, hvor beboerne ofte opholder sig i fællesrum og skal benytte fælles toilet og bad. Med moderniseringen på Sundbygård får beboerne egen lejlighed med toilet/bad og køkkenfunktion, og er derfor ikke nødsaget til dele fællesfaciliteter. Derfor er der ikke længere behov for samme adskillelse af beboerne på Sundbygård.

Løsning

De misbrugsfri enheder har sin berettigelse, så længe beboerne på bocentrene bor tæt op ad hinanden. Andres misbrug forstyrrer mest, når beboeren er afhængig af at dele køkken og opholdsstue med andre. I de misbrugsfri enheder kan beboeren undgå at blive påvirket af andres indtag af alkohol og narkotika. Beboerne er da også generelt tilfredse med at bo på de eksisterende misbrugsfri enheder, som de selv har valgt at bo i. Der er forholdsvis få beboere, som begynder at misbruge, og det lykkes oftest personalet at motivere til ændret adfærd, der passer til enheden. I ganske få tilfælde er beboere flyttet pga. deres misbrug. Der er på de respektive bocentre forskellige holdninger til om misbrugsfri enheder er en god ide. Men der er enighed om, at de nuværende snævre fysiske rammer giver problemer i forhold til nogle misbrugeres adfærd, og at misbrugsfri enheder kan være et middel til at reducere generende adfærd fra beboere med misbrug.

Bocentrene ser en del dilemmaer forbundet med at opretholde de misbrugsfri enheder. Dels er der ingen hårde sanktionsmuligheder, da boligen er beboerens egen, hvorfor bocentret reelt ikke kan smide beboere ud, hvis de misbruger. Personalet skal derfor enten motivere beboeren til at blive misbrugsfri igen, eller til flytning, hvis misbruget ikke ophører. Samtidig kan det være vanskeligt at blive godkendt til ophold i de misbrugsfri enheder, da kravet er, at beboeren først skal stoppe med at misbruge for at kunne bo i enhederne. En beboer kan have behov for at få en plads i en misbrugsfri enhed, hvor andre ikke misbruger, for selv at komme ud af sit misbrug. Endvidere kan der være

risiko for, at der sker en stigmatisering af beboerne i de øvrige afdelinger på bocentret, idet der kan være en tendens til, at der bliver set ned på beboerne. Desuden kan det være vanskeligt at definere, hvornår der er et misbrug, som er generende for andre.

Socialforvaltningen finder det afgørende, at der fortsat er særlige enheder til beboere, som har et ønske om at leve uden misbrug. Der bør dog sondres mellem forskellige former for misbrug. Misbrug af euforiserede stoffer adskiller sig fra andre former for misbrug, idet det er ulovligt at besidde og videreformidle stofferne. Derfor kan personalet inddrage politiet, såfremt de bliver bekendt med, at der eksempelvis foregår handel med stoffer. Personalet har ikke samme muligheder, hvis der er tale om misbrug af alkohol. I takt med moderniseringen af bocentrene får beboerne eget køkken og bad, og de vil ikke i samme omfang som tidligere skulle omgås de øvrige beboere.

Derfor foreslås det, at de misbrugsfri enheder ændrer status til narkofri enheder i takt med moderniseringen. Ved at etablere narkofri enheder sikres det, at de beboere som ikke har et misbrug - og/eller, som er tidligere misbrugere af euforiserende stoffer ikke skal konfronteres med de problemstillinger, der følger af misbruget fx handel med stoffer.

På Sundbygård er der allerede nu – og har løbende været - problemer med at fylde pladserne op i den misbrugsfri enhed på Sundbygård. Samtidigt er der venteliste til en bolig på kommunes bocentre. For at modvirke tomgang og sikre en optimal udnyttelse af pladserne foreslås det, at den eksisterende misbrugsfri enhed omdannes til en narkofri enhed i en overgangsperiode, indtil moderniseringen er gennemført omkring årsskiftet 2011/2012.

Der vil fortsat være 15 pladser på Hedelund og 60 pladser på Lindegården i de misbrugsfri afdelinger. Det foreslås, at der i overgangsperioden tages særskilt hånd om de eksisterende beboere i den misbrugsfri enhed. Disse beboere tilbydes flytning til en misbrugsfri enhed eller til eksisterende moderniserede boliger på Sundbygård ved ledighed. Endvidere visiteres der kun nye beboere til den misbrugsfri boenhed, som ikke har et (kendt) misbrug af euforiserende stoffer. Nye beboere vil dog ikke automatisk (som de eksisterende beboere i den misbrugsfri enhed) komme foran i køen til en af de allerede moderniserede boliger på Sundbygård. Derudover kan nye beboere til enheden som hidtil visiteres internt fra Sundbygård af Sundbygårds ledelse, men visitationen ændres, sådan at den centrale visitation også kan visitere nye beboere, f.eks. fra ventelisten.

Dermed kan langtidsindlagte patienter fra Sct. Hans, som venter på et botilbud, tilbydes en bolig på Sundbygård. Hvis de langtidsindlagte får en bolig på Sundbygård forudsættes det, at disse bliver boende på Sundbygård, selv om de skal flytte én gang under moderniseringsprocessen. Der fremlægges en samlet plan for hjemtagning af de færdigbehandlede patienter fra Sct. Hans, som der er afsat midler til i Tryghedsplan II på Socialudvalgets møde den 17. juni 2009.

Økonomi

Moderniseringen er besluttet med vedtagelsen af budget 2009. Eventuelle omkostninger ved flytning af de eksisterende beboere i den misbrugsfri boenhed afholdes inden for rammen.

Videre proces

Såfremt forslaget om omdannelse af den misbrugsfri enhed på Sundbygård vedtages, iværksættes

visitationen til de tomme pladser i den narkofri enhed. De langtidsindlagte patienter, som venter på en bolig, vil i første omgang blive tilbudt en bolig. Samtidig vil de eksisterende beboere modtage tilbud om flytning.

Beboerråd og centerråd på Sundbygård samt Dialogforum på Psykiatriområdet orienteres om beslutningen.

Anette Laigaard

/Jens Elmelund

bilag

